

چکیده آمار تجارت خارجی بخش کشاورزی و صنایع غذایی

در چهار ماهه نخست سال ۱۳۹۷

و مقایسه آن با مدت مشابه سال های قبل

این گزارش برای اطلاع رسانی فعالان اقتصادی و پژوهشگران با استفاده، پردازش و تحلیل اطلاعات بخش کشاورزی و صنایع غذایی داده های مرکز آمار سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران بدست آمده است. اطلاعات سال جاری با داده های مدت مشابه شش سال گذشته (سالهای ۹۰ الی ۹۶) مقایسه شده است و در آن واردات محصولات اساسی کشاورزی، صنایع غذایی، صادرات محصولات عمده کشاورزی، صنایع غذایی و تراز تجاری چهار ماهه نخست سال ۱۳۹۷ و سال های قبل نیز قید گردیده است.

❖ صادرات:

در چهار ماهه نخست سال ۱۳۹۷، میزان صادرات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی ۲۴۰۱ هزار تن و به ارزش ۲۰۸۹ میلیون دلار می باشد که از نظر وزن ۶،۴ درصد و از نظر ارزش ۱۳،۵ درصد کل صادرات کالاهای غیر نفتی کشور را به خود اختصاص داده است. میزان ارزش صادرات چهار ماهه نخست سال ۹۷ نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۲۵،۲ درصد افزایش داشته و در مقایسه با کلیه سالهای قبل از آن بالاترین رقم بوده است.

اقدام عمده صادرات محصولات کشاورزی شامل انواع میوه های درختی به ارزش ۴۲۲ میلیون دلار و سهم ارزشی ۲۰،۲ درصد، انواع سبزیجات و محصولات جالیزی^۱ به ارزش ۳۴۵ میلیون دلار و سهم ارزشی ۱۶،۵ درصد، شیر و فرآورده های آن به ارزش ۲۲۶ میلیون دلار و سهم ارزشی ۱۰،۸ درصد و زعفران ۹۸،۵ میلیون دلار و سهم ارزشی ۴،۷ درصد از کل ارزش صادرات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی بوده است. بیشترین میزان صادرات (از نظر ارزش) به کشور های عراق، افغانستان، امارات متحده عربی، پاکستان، فدراسیون روسیه، ترکیه، هند، آلمان، عمان و قطر صورت گرفته که به ترتیب ۳۹،۴، ۱۴،۱، ۶،۴، ۵،۵، ۳،۷، ۲،۸، ۲،۷، ۲،۳، ۲،۲ و ۱،۸ درصد می باشد که در مجموع ۸۱ درصد کل ارزش صادرات بخش کشاورزی کشورمان را بخود اختصاص داده اند (جدول ۱). متوسط قیمت هر تن کالاهای صادراتی بخش کشاورزی ۸۷۰ دلار بوده که در مقایسه با متوسط قیمت هر تن کالاهای

^۱ شامل: سیب زمینی، پیاز و موسیر، گوجه فرنگی، انواع کاهو، کلم و سایر سبزیجات تازه و همچنین هندوانه، خیار و خربزه می باشد.

صادراتی غیر نفتی کشور (۴۱۳ دلار) ۱۱۱ درصد بیشتر است. متوسط ارزش گمرکی هر دلار محصولات کشاورزی و صنایع غذایی صادراتی در چهار ماهه نخست سال ۹۷، ۴۱۶۳۷ ریال لحاظ گردیده است.

جدول ۱- سهم کشورهای عمده از صادرات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی ایران در چهار ماهه نخست سال

۱۳۹۷

کشور	عراق	افغانستان	امارات متحده عربی	پاکستان	فدراسیون روسیه	ترکیه	هند	آلمان	عمان	قطر
سهم (%)	۳۹,۴	۱۴,۱	۶,۴	۵,۵	۳,۷	۲,۸	۲,۷	۲,۳	۲,۲	۱,۸

❖ واردات:

میزان واردات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی در چهار ماهه نخست سال ۹۷، ۶۸۹۹ هزار تن با ارزش ۳۶۸۵ میلیون دلار بوده که به ترتیب از نظر وزن ۵۹,۷ درصد و از نظر ارزش ۲۴,۳ درصد کل واردات کشور را شامل می شود. میزان ارزش واردات ۱,۵ درصد کمتر از مدت مشابه سال قبل و ۳۱,۸ درصد بیشتر از سال ۹۵ و ۱,۲ درصد کمتر از میانگین سالهای برنامه پنجم توسعه بوده است.

اقدام عمده وارداتی محصولات کشاورزی و صنایع غذایی در چهار ماهه نخست سال ۹۷، شامل ذرت به ارزش ۷۱۹ میلیون دلار و سهم ارزشی ۱۹,۵ درصد، برنج ۶۷۵ میلیون دلار و سهم ارزشی ۱۸,۳ درصد، دانه سویا به ارزش ۴۹۲ میلیون دلار و سهم ارزشی ۱۳,۴ درصد، روغن نباتی به ارزش ۲۵۵ میلیون دلار و سهم ارزشی ۶,۹ درصد، گوشت قرمز به ارزش ۲۴۷ میلیون دلار و سهم ارزشی ۶,۷ درصد، انواع میوه به ارزش ۱۹۳ میلیون دلار و سهم ارزشی ۵,۲ درصد، جو به ارزش ۱۶۶ میلیون دلار و سهم ارزشی ۴,۵ درصد و کنجاله دانه های روغنی به ارزش ۱۴۶ میلیون دلار و سهم ارزشی ۴ درصد از کل ارزش واردات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی بوده که در مجموع حدود ۸۳,۳ درصد ارزش واردات بخش کشاورزی را شامل می شوند. متوسط قیمت هر تن کالاهای وارداتی این بخش در چهار ماهه نخست سال ۹۷، ۵۳۴ دلار می باشد، که در مقایسه با متوسط قیمت هر تن کالاهای وارداتی کل کشور (۱۳۱۴ دلار) ۵۹,۴ درصد کمتر است. متوسط ارزش گمرکی هر دلار محصولات کشاورزی و صنایع غذایی وارداتی ۴۰۵۴۸ ریال لحاظ گردیده است.

کشورهای عمده طرف معامله از نظر ارزش واردات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی از آنها به ترتیب شامل هند ۶۲۴، سوئیس ۴۷۹، امارات متحده عربی ۳۳۷، سنگاپور ۳۲۱، انگلستان ۲۹۲، هلند ۲۰۳، برزیل ۱۸۸، ترکیه ۱۴۸، پاکستان ۱۲۱ و فدراسیون روسیه ۱۱۹ میلیون دلار بوده که سهم ارزشی هر یک از کشورهای فوق الذکر از کل ارزش واردات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی به ترتیب ۱۶,۹، ۱۳، ۹,۱، ۸,۷، ۷,۹، ۵,۵، ۵,۱، ۴،

۳,۳، ۳,۲ درصد بوده و در مجموع حدود ۷۷ درصد کل ارزش واردات کشورمان را به خود اختصاص داده اند (جدول ۲).

جدول ۲- سهم کشورهای عمده از واردات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی ایران در چهار ماهه نخست سال

۱۳۹۷

کشور	هند	سوئیس	امارات متحده عربی	سنگاپور	انگلستان
سهم (%)	۱۶,۹	۱۳	۹,۱	۸,۷	۷,۹
کشور	هلند	برزیل	ترکیه	پاکستان	فدراسیون روسیه
سهم (%)	۵,۵	۵,۱	۴	۳,۳	۳,۲

❖ تراز تجاری:

تراز تجاری محصولات کشاورزی و صنایع غذایی در چهار ماهه نخست سال ۱۳۹۷، ۱۵۹۶- میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۲,۹ درصد بهبود یافته است (ارزش صادرات ۲۵,۲ درصد افزایش و ارزش واردات ۱,۵ درصد کاهش داشته است) کسری تجاری چهار ماهه نخست سال ۹۷ در بین سالهای ۹۰ الی ۹۶ کمتر از سالهای ۹۰ الی ۹۲ بوده و از سالهای ۹۳ الی ۹۵ بیشتر بوده است.

❖ میزان بارندگی:

طی ۱۰ ماهه گذشته (۹۶/۷/۱ الی ۹۷/۴/۳۱) ۱۶۷,۲ میلیمتر بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۲۷,۴ درصد کاهش و در مقایسه با بلند مدت (۴۹ ساله) نیز ۳۰,۷ درصد کاهش داشته است.

گردآورندگان:

عبدالرحیم خسروی - روجا کیان پور